

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1405

av Maria Plass (M)

Skötsel av naturreservat

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda skötselbestämmelserna som reglerar naturreservat.

Motivering

Av Sveriges landareal var cirka 10,9 procent skyddad natur i någon form den 31 december 2013 (Naturvårdsverket/SCB). Till antalet domineras de skyddade områdena av relativt små områden. Av landets nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden är drygt 60 procent mindre än 100 hektar. Detta innebär att många av våra skyddade områden angränsar och påverkar många privata områden och markägare.

Ett naturreservat är ett värdefullt område som skyddas med stöd av miljöbalken (SFS 1998:808). Naturreservatet har särskilda bestämmelser om skydd och skötsel. Vilka föreskrifter som gäller varierar mellan olika reservat, bland annat beroende på områdets karaktär och vilka naturvärden man vill skydda.

För varje naturreservat finns en skötselplan som reglerar hur området ska skötas för att naturvärdena ska bevaras och utvecklas.

Syftet med reservatet avgör vilka begränsningar som gäller i just det området. Naturreservat som skyddsinstrument är därför flexibelt. Det är i detta avseende som naturreservaten ofta stöter på patrull och vållar stora problem för kringliggande markägare. Efter det att stormarna Gudrun och Per drog fram över Småland inträffade just detta fenomen. Vissa av de naturreservat som drabbades av stormarna behövde inte

upparbeta och ta bort den skog som fallit medan omkringliggande markägare hotades med höga viten om de inte gjorde just detta. Markägarna drabbas sedan dubbelt med tanke på den barnkammare för barkborrar som skapades i naturreservaten med anledning av att de inte hade upparbetats och som sedan spred sig till mark som angränsar till naturreservatet. Vissa åtgärder hade vidtagits men inte tillräckligt. I vissa naturreservat har detta lett till att tillträde på exempelvis vandringsleder är förbjudet alternativt sker tillträde på egen risk. Naturreservaten blev dessutom omöjliga att beträda, badplatser gick inte längre att använda osv. Detta skapar en klyfta mellan människor i bygden och statliga myndigheter som är svår att reparera.

När naturreservaten har särskilda bestämmelser om skydd och skötsel som strider mot de regler och lagar som reglerar kringliggande mark riskerar regelverket att urholkas. Jag anser att liknande regler bör gälla statens skötsel av naturreservaten som övriga markägare runtomkring måste följa.

Det är av största vikt och av grundläggande betydelse att det finns ett gott samarbete och en förståelse för arbetet mellan staten och markägaren å ena sidan och staten och allmänheten å andra sidan. När naturreservatet inte omfattas av samma regelverk som kringliggande mark riskerar förståelsen för statens vision att urholkas. Saknas den lokala förankringen blir sedan uppdraget omöjligt att utföra.

Det är av stor vikt att berörda myndigheter har en kontinuerlig dialog angående naturvård med medborgarna. Samråd, tidig information och markägarens medverkan behöver utvecklas och förbättras. Det gäller att i ökad utsträckning bekräfta och tillvarata markägarens kunskap och engagemang. Om vi skall lyckas uppnå de mål som finns uppställda samt vårda den biologiska mångfalden och viss natur är det viktigt att vi jobbar med markägarna och människorna i de berörda områdena, inte mot dem. Liknande lagar och regler bör därför gälla för alla inblandade parter. Riksdagen bör därför uppmärksamma regeringen på den problematik som kan uppstå när inte alla behandlas lika inför lagen.

Maria Plass (M)